

Մուրբ Գրոց Սերտողութիւն : Դաս Թիւ 140

Քրիստոսի յարութեան ապացոյց – Քրիստոսի յարութեան պատմութիւնը միշտ յարձակման (ընդդիմութեան) տակ է եկել եկեղեցու ընթացքում: Հետեւեալն են ամենատարածուած տեսանկիւններից որոշը՝ որոնք յառաջացած են մերժելու կամ նստեցնելու (պակսեցնելու) յարութեան ճշգրտութիւնը:

Մուսուլման տեսանկիւն – Մուսուլմանների մեծամասնութիւնը հաւատում են թէ Ալլահը Յիսուսի նման փոխակերպեց մի ուրիշին, որը ապա խաչուեցաւ. բայց Յիսուսը փրկեց Աստուծով եւ մարմնով վեր առնուեց երկինք: Այսպիսի տեսանկիւն պահանջում է որ Աստուած եւ Յիսուս խաբէութեան եւ նենգութեան մասնակից լինէն, որոնք հակառակ են Նրանց նկարագրին: Նաեւ Իր երկրային ծառայութեան ընթացքում Յիսուսը շատ անգամներ պարզապէս ուսուցանել էր թէ Ինքը պիտի մեռնէր եւ յարութիւն առնէր, ու ոչ ուրիշ մէկը (Մարկոս 8:31, Ղուկաս 24:39): Այս է փրկութեան հիմնական սկզբունքը թէ միմիայն Քրիստոսը՝ կատարեալ Աստուծոյ Որդին, կարող պիտի լինէր ապրել եւ մեռնէր որպէսզի մեղաւորների համար փրկութիւն իրագործէր, եւ ուրիշ ոչ մէկը (Մատթէոս 20:28):

Դիտարանի (Եհովայի Վկաների) տեսանկիւն – Եհովայի Վկաները մերժում են Քրիստոսի ֆիզիքական յարութիւնը, ուսուցանելով թէ Աստուած Նրան որպէս մի հոգեւոր էակ յարութիւն տուաւ, եւ Նրա ֆիզիքական մարմինը Աստուած առաւ (կամ կործանեց): Այս անընդունելի է քանի որ Յիսուսը ուսուցանեց թէ Նրա յարութիւնը մի ֆիզիքական յարութիւն պիտի լինէր (Յովհաննէս 2:19-21): Էականօրէն Քրիստոսը յարութիւն առաւ նոյն մարմնով որում Նա մեռաւ (Ղուկաս 24:39, 42-43, Յովհաննէս 20:25-27):

Ուշաթափման տեսանկիւն – Ուշաթափման տեսանկիւնը հաղորդում է թէ Յիսուսը չմեռաւ խաչի վրայ, այլ Նա պարզապէս ուշաթափուեց եւ յետոյ արթնացաւ: Նրանք որ պնդում են այս ոչ միայն պիտի բացատրեն Յիսուսի վնասուածքների սարսափելի բնոյթը եւ աստիճանը, ու թէ ինչպէս մարդիկ սխալ հասկացան Նրա մահուան վիճակը, բայց նաեւ պիտի բացատրեն աշակերտների վարմունքը՝ որոնք փոխարէն տխուր եւ ողորմալի զգային Յիսուսի այդ խղճալի վիճակի համար, պատրաստ եւ եռանդուն էին համարձակօրէն հռչակելու Քրիստոսի յարութիւնը եւ մահի վրայ եղած յաղթութիւնը (Գործք Առաքելոց 2:22-32), քարոզելու փրկութեան անտեսիւր, յուսալու որ մի օր էլ նրանք պիտի ստանային Քրիստոսի նման յարութեան մարմիններ, եւ մինչեւ իսկ մեռնելու իրենց Տիրոջ համար: Այսպէս արարքներ անհիմաստ են նրանց համար որոնք պիտի տեսած լինէին մի ամօթալի եւ թշուառ Յիսուսին մահուան եզրին:

Նաեւ այդ կարծիքը թէ նոյնիսկ աշակերտները որոնք պատրաստեցին Քրիստոսի մարմինը եւ դրեցին գերեզմանի մէջ սխալուեցին, եւ թէ յետագայում Յիսուսի ուշքը տեղն եկաւ, եւ այդ ծայրայեղ հիւանդ ու տկար վիճակում կարողացաւ այդ տոկուն կտաններից Ինքն Իրեն ազատել (Յովհաննէս 19:38-40), եւ գորել ծանր քարը ճեղքից վեր (Մատթէոս 27:60), եւ ապա անցնել պահակներից եւ խոսափել (Մատթէոս 27:62-66), եւ այդ սոսկալի դրութեամբ երեւալ Իր աշակերտներին, խիստ յիմար եւ անհիմաստ գաղափար է: Իրականում շատ անելի հաւատք է պահանջում որպէսզի հաւատալ մի ուշաթափման տեսանկիւնին քան թէ հաւատալ յարութեան ճշմարիտ ապացոյցին:

Գողութեան տեսանկիւն – Մի ուրիշ տեսանկիւն այն է թէ աշակերտները եկան ու գողացան Յիսուսի մարմինը եւ հռչակեցին թէ Նա մեռելներից յարութիւն էր առել: Իրականում Հրէայ առաջնորդները հնարեցին այդ ստույթիւնը (Մատթէոս 28:11-15): Ինչպէ՛ս էին կարող այդ անգոր եւ վախկոտ աշակերտները վտանգ յանձն առնէին գնալով գորատոր Հռովմէական զինուորների դէմ, եւ գողանային մեռած մարմինը, որպէսզի յայտարարին Յիսուսի յարութիւնը, եւ ապա քարոզէին ու նոյնիսկ մեռնէին այդպէս պատգամի համար:

Զգայախաբութեան տեսանկիւն – Մի ուրիշ տեսանկիւն հաղորդում է թէ որոշ մարդիկ ունեցան Յիսուսից խաբէական երեւոյթներ: Նախ, զգայախաբութիւններ անհատական դէպքեր են, ու ոչ բաներ երեւակայած շատերի կողմից: Բայց Նոր Կտակարանը նշում է որ Յիսուսը երեւեցաւ շատ մարդկանց, տարբեր տեղերում եւ ժամանակներում, եւ քառասուն օրերի ընթացքում (Ա. Կորնթացիս 15:6-8): Երկրորդ, մէկը չի կարող պարզապէս յառաջացնել (զոյացնել) զգայախաբութիւններ ուրիշների մէջ: Նաեւ ենթակայական պատկերացումներ ընդհանրապէս զգում են կամ ունենում են նրանք որոնք ունեն բարձր ակնկալիքներ, բայց Յիսուսը երեւեցաւ մարդկանց որոնք վախեցած էին եւ յուսահատ վիճակում: Նրանք չէին ակնկալում տեսնել յարութիւն առած Յիսուսին: Բացի այդ, թէկուզ Յիսուսը ուսուցանեւ էր նրանց Իր մահուան ու յարութեան առթիւ, սակայն աշակերտները չէին ըմբռնել այդ (Մատթէոս 16:21-22, Մարկոս 9:9-10, 31-32, Ղուկաս 18:31-34): Ուրեմն պարզ է թէ նրանք չէին ակնկալում Քրիստոսի մօտահաս ֆիզիքական երեւոյթը: Վերջապէս, այսպէս իբր թէ զգայախաբութիւնները չեն կարող բացատրել աշակերտների Յիսուսի հետ խօսելը, Նրան դպչելը, Նրա հետ քայլելը, եւ Նրա հետ ուտելը (Ղուկաս 24:13-43, Յովհաննէս 20:27, 21:9-13):

Ապացոյցը թէ Յիսուսը իրապէս մեռաւ խաչի վրայ, թաղուեցաւ, եւ ֆիզիքապէս յարութիւն առաւ երրորդ օրը անյաղթահարելի է: Չի լինի Քրիստոնէութիւն առանցի ֆիզիքապէս յարութիւն առած Քրիստոսը: